

Saavutettavuus on osallisuutta

Veijo Nikkanen

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry / Selko-e

1. Esteetön vai saavutettava

Kaksi samansisältöistä sanaa

Ihmiset käyttävät sanoja halutessaan korostaa jotakin!

Esteetön – konkreettinen, negatiivinen,
aistien avulla havaittava

Saavutettava – abstrakti, positiivinen,
tavoite, ymmärtämisen kautta havaittava

Saavutettavuus on jokaiselle hyvin yksilöllinen asia.

2. Saavutettavuus

Hyvä saavutettavuus on sitä kun palvelua käyttäessään ei edes huomaa käyttävänsä sitä.

Palvelu ei ole saavutettava, mikäli sitä ei pysty käyttämään.

3. Saavutettavuuden tasot

Saavutettavuuden tasot tai ehdot

- yksi tapa nähdä saavutettavuus

1. Esteettömyys

- kykenee pääsemään palveluihin käsiksi

2. Fyysinen saavutettavuus

- pystyy käyttämään vaadittuja teknologioita

3. Sisällöllinen saavutettavuus

- ymmärtää ja pystyy hyödyntämään palvelun sisältöjä

4. Saavutettavuuden osa-alueita I

- fyysinen saavutettavuus
- sosiaalinen saavutettavuus
- mentaalinen saavutettavuus
- organisatorinen saavutettavuus
- taloudellinen saavutettavuus
- virtuaalinen saavutettavuus
- psyykkinen saavutettavuus
- teknologinen saavutettavuus

5. Saavutettavuuden osa-alueita II

- asenteellinen saavutettavuus
- fyysinen saavutettavuus
- saavutettavuus eri aistien avulla
- tiedollinen saavutettavuus
- tiedotuksen saavutettavuus
- kulttuurinen saavutettavuus
- taloudellinen saavutettavuus
- päätöksenteon saavutettavuus

(Museums and Galleries Commission, vuodesta 2000 The Museums, Libraries and Archives Council)

6. Osallisuus on syrjäytymisen vastakohta

Saavutettavuus →

Käyttömahdollisuus →

Itsenäisyys →

Osallisuus

Osallisuus tietoyhteiskunnassa

= koulutus + tiedot + taidot + syy

7. Mukana yhteiskunnassa

Esimerkkinä sähköiset verkkopalvelut:

- ymmärtää
- käyttää
- soveltaa
- osallistua

8. Internet parantaa saavutettavuutta ja osallisuutta

- tieto saatavilla 24 tuntia vuorokaudessa
- hakupalveluiden avulla tieto löytyy laajalti
- tietoa voidaan vertailla
- palveluita voidaan perustaa pienemmille ryhmille
- kynnys osallistua laskee
- helppous oman äänen esille saamiseen
- yhteydenpito ja tiedon jako helpottuu

9. Saavutettavuuden parantaminen on huomioon ottamista

Palveluiden käyttäjiä on erilaisia.

Kaikki eivät ole kymmenottelijan ruumiinrakenteella varustettuja tekniikan tohtoreita sekä kielitieteiden lisensiaatteja.

Tietoyhteiskunnan tuottamien ongelmien kanssa painiskelevat tavalliset ihmiset; vanhukset, lukihäiriöiset, likinäköiset, liikuntaesteiset, maahanmuuttajat, huonokuuloiset, vammaiset.

10. Saavutettavuuden lähteillä verkossa

www.selko-e.fi

www.stakes.fi/dfa-suomi

- Suomen Design for All -verkosto

<http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs129>

- Julkishallinnon verkkopalvelun suunnittelun ja toteuttamisen periaatteet

www.laatuaverkkoon.fi/laatuaverkkoon/laatukriteerit/

- Julkisten verkkopalvelujen laatusuositukset

Selko-e

kiittää ja toivottaa
saavutettavaa
päivänjatkoa!

Selko-e-projekti
Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
Pinninkatu 51
33100 TAMPERE
www.selko-e.fi